

PROLOOG: DE BEET VAN DE RAPTOR

De tropische regen viel in dichte gordijnen neer en sloeg op het golfplaten dak van de kliniek, raasde door de metalen goten en plensde als een waterval op de grond. Roberta Carter zuchtte en keek door het raam. Vanuit de kliniek kon ze ternauwernood het strand zien en de zee daarachter, gehuld in een lage mist. Zoiets had ze niet verwacht, toen ze naar het vissersdorp Bahía Anasco was gegaan aan de westkust van Costa Rica, om daar twee maanden als gastarts door te brengen. Bobbie Carter had zon en ontspanning verwacht, na twee slopende jaren in opleiding als eerstehulparts aan het Michael Reese-ziekenhuis in Chicago.

Ze was nu drie weken in Bahía Anasco. En elke dag had het geregend.

Voor de rest was het prima. Ze vond het prettig dat Bahía Anasco zo afgelegen lag, en ze hield van de vriendelijke mensen daar. Het medische stelsel in Costa Rica hoorde tot de twintig beste ter wereld, en zelfs in dit afgelegen kustplaatsje werd de kliniek goed onderhouden en ruim voorzien. Haar assistent Manuel Aragón was intelligent en goed opgeleid. Bobbie kon de geneeskunst beoefenen op hetzelfde niveau als in Chicago.

Maar die regen! Die voortdurende regen, die maar niet ophield! Aan de andere kant van de behandelkamer stak Manuel zijn hoofd op. ‘Hóór,’ zei hij.

‘Geloof me, ik hoor het,’ zei Bobbie.

‘Nee. Luister!’

En toen ving ze het op, een ander geluid, door de regen heen, een dieper geronk dat aanzwol en erbovenuit kwam, tot het duidelijk klonk: het ritmisch geklapper van een helikopter. Met dit weer kunnen ze niet vliegen, dacht ze.

Maar het geluid werd sterker, en toen kwam de helikopter laag uit de zeemist tevoorschijn, raasde over hen heen, maakte een bocht en kwam terug. Ze zag de helikopter weer schuin naar het water hellen, bij de vissersboten, en toen langzaam zijwaarts vliegen, naar de wrakke houten steiger, en weer terug naar het strand.

Hij zocht naar een landingsplaats.

Het was een Sikorsky met een dikke buik en een blauwe streep langs de flank, met de woorden *INGEN CONSTRUCTION*. Dat was de naam van de bouwmaatschappij die een nieuw vakantieoord bouwde

op een van de eilandjes voor de kust. Men zei dat het een indrukwekkend vakantieoord zou worden, en heel complex. Voor de bouw, die al meer dan twee jaar duurde, waren veel mensen van hier ingehuurd. Bobbie kon het zich voorstellen: een van die enorme Amerikaanse lustoorden met zwembaden en tennisbanen, waar de gasten konden spelen en hun daiquiri drinken, zonder enig contact te hebben met het echte leven ter plaatse.

Bobbie vroeg zich af wat er op dat eiland zo dringend was, dat de helikopter door zulk weer vloog. Door de voorruit zag ze dat de piloot zuchtte van opluchting toen het toestel op het natte zand van het strand neerdaalde. Geüniformeerde mannen sprongen eruit en gooiden de grote zijdeur open. Ze hoorde opgewonden geschreeuw in het Spaans, en Manuel stootte haar aan.

Ze riepen om een dokter.

Twee zwarte bemanningsleden droegen een slap lichaam naar haar toe, terwijl een blanke bevelen blafte. De blanke had een geel regenjack aan. Langs de randen van zijn honkbalpet kwam rood haar tevoorschijn. ‘Is er hier een dokter?’ riep hij haar toe terwijl ze aan kwam hollen.

‘Ik ben dokter Carter,’ zei ze. De regen viel in grote druppels en sloeg op haar hoofd en schouders. De roodharige man keek haar bedenkelijk aan. Ze droeg een afgeknipte spijkerbroek en een T-shirt zonder mouwen. Ze had een stethoscoop over haar schouder, de dop al geroest door de zoute lucht.

‘Ed Regis. We hebben hier iemand die er slecht aan toe is, dokter.’

‘Dan kunt u hem beter naar San José brengen,’ zei ze. San José was de hoofdstad, door de lucht maar twintig minuten ver.

‘Dat zouden we wel gedaan hebben, maar met dit weer kunnen we niet over de bergen. U moet hem hier behandelen.’

Bobbie draafde mee naast de gewonde man, terwijl ze hem naar de kliniek droegen. Het was een jongen van hoogstens achttien. Toen ze het met bloed doordrenkte hemd wegtrok, zag ze een diepe snee in zijn schouder en nog zo een op zijn been. ‘Wat is er met hem gebeurd?’

‘Ongeluk bij de bouw,’ riep Ed. ‘Hij is gevallen. Een van de achterschoffels reed over hem heen.’

De jongen was bleek, hij rilde, was buiten bewustzijn.

Manuel stond bij de helgroene deur van de kliniek en zwaaide met zijn arm. De mannen droegen het lichaam naar binnen en legden het op een tafel midden in het vertrek. Manuel begon aan een infuus en Bobbie trok het licht boven de jongen en boog zich voorover om de

wonden te onderzoeken. Ze zag meteen dat het er slecht uitzag. De jongen zou het bijna zeker niet halen.

Een grote vleeswond liep van zijn schouder omlaag langs zijn bovenlijf. Aan de rand van de wond was de huid aan flarden. In het midden was de schouder ontzet, bleke botten lagen bloot. Een tweede jaap liep door de zware dijspieren, zo diep dat het kloppen van de dijslagader te zien was. Haar eerste indruk was dat zijn been was opengereten.

‘Zeg me nog eens hoe hij gewond is geraakt,’ zei ze.

‘Ik heb het niet gezien,’ zei Ed. ‘Ze zeiden dat de achterschoffel hem te pakken kreeg.’

‘Want het ziet eruit alsof hij verscheurd is,’ zei Bobbie Carter en peurde in de wond. Zoals de meeste eerstehulpartsen herinnerde ze zich gedetailleerd patiënten die ze zelfs jaren geleden gezien had. Ze had twee gevallen van verscheuring gezien. Het ene was een tweejarig kind dat was aangevallen door een valse hond; het andere een dronken circusoppasser die het met een Bengaalse tijger aan de stok had gekregen. De verwondingen leken op elkaar. Verwondingen door een dier waren gemakkelijk te herkennen.

‘Verscheurd?’ zei Ed. ‘Nee, nee. Het was een achterschoffel, geloof me.’ Terwijl hij sprak likte hij langs zijn lippen. Hij was gespannen en gedroeg zich alsof hij iets misdaan had. Bobbie vroeg zich af waarom. Als ze bij de bouw van het vakantieoord onervaren plaatselijke arbeiders gebruikten, waren ongelukken onvermijdelijk.

‘Moet ik lavage doen?’ vroeg Manuel.

‘Ja,’ zei ze. ‘Als je eerst de bloeding stelt.’ Ze boog zich dieper over hem heen en ging met haar vingertoppen in de wond. Als er een grondverplaatser over hem heen was gereden, moest er aarde diep in de wond zijn gedrukt. Maar daar zat geen aarde, alleen glibberig, slijmerig schuim. En de wond had een vreemde geur, een soort rottingsstank, de geur van dood en ontbinding. Zoiets had ze nog nooit geroken.

‘Hoelang geleden is het gebeurd?’

‘Een uur.’

Weer merkte ze hoe gespannen Ed was. Hij was zo’n fel, nerveus type. En hij zag er niet uit als voorman bij de bouw. Meer als een kantoorman. Hij was kennelijk van zijn stuk gebracht.

Bobbie Carter keek weer naar de wonden. Ze had eigenlijk niet de indruk dat ze naar mechanische verwondingen keek. Die konden er gewoon niet zo uitzien. Geen grondverontreinigingen op de plek van de wond, geen spoor van verbrijzeling. Bij mechanische verwondingen – aanrijdingen, bedrijfsongevallen – kwam bijna altijd ver-

brijzeling voor. Maar dat was hier niet het geval. In plaats daarvan was zijn huid gescheurd – opengereten – langs de schouder, en nog eens langs de dij.

Het zag er echt uit als een verscheuring. Daarentegen was het grootste deel van het lichaam ongeschonden, en dat was niet gewoon bij de aanval van een dier. Opnieuw bekeek ze het hoofd, de armen, de handen...

De handen.

Ze voelde zich verkillen toen ze naar de handen van de jongen keek. Er waren korte slagwonden in beide handen, en schrammen op pols en onderarm. Ze had lang genoeg in Chicago gewerkt om te weten wat dat beduidde. ‘Goed,’ zei ze. ‘Wacht buiten.’

‘Waarom?’ vroeg Ed ongerust. Het beviel hem niet.

‘Wil je hem helpen of niet?’ zei ze, duwde hem de deur uit en deed die voor zijn neus dicht. Ze wist niet wat er aan de hand was, maar het stond haar niet aan.

Manuel aarzelde. ‘Ik doorgaan met wassen?’

‘Ja,’ zei ze. Ze greep naar haar volautomatisch Olympus-toestelletje. Ze maakte een aantal kiekjes van de wonden en verdraaide het licht voor betere belichting. Ze zagen er echt uit als beten, dacht ze. Toen kreunde de jongen, en ze legde de camera weg en boog zich naar hem toe.

Zijn lippen bewogen, zijn tong was dik. ‘*Raptor*,’ zei hij. ‘*Lo sa raptor...*’

Bij die woorden verstarde Manuel en deed van schrik een stap achteruit.

‘Wat wil dat zeggen?’ vroeg Bobbie.

Manuel schudde zijn hoofd. ‘Ik weet het niet, dokter. “*Lo sa raptor*”... *no es español*.’

‘O nee?’ Het klonk haar als Spaans in de oren. ‘Ga dan alsjeblieft door met wassen.’

‘Nee, dokter.’ Hij trok zijn neus op. ‘Stank.’ En hij bekruste zich.

Bobbie keek weer naar het glibberig schuim dat over de wond lag. Ze raakte het aan en wreef het tussen haar vingers. Het leek bijna spuug...

De lippen van de gewonde jongen bewogen. ‘*Raptor*,’ fluisterde hij.

Op angstige toon zei Manuel: ‘Die heeft hem gebeten.’

‘Wie heeft hem gebeten?’

‘De *raptor*.’

‘Wat is een *raptor*?’

‘Dat betekent *hupia*.’

Bobbie trok haar wenkbrauwen op. De Costa Ricanen waren niet bijzonder bijgelovig, maar in het dorp had ze die *hupia* eerder horen noemen. Het was zagezegd een nachtgeest, een vampier zonder gezicht die kleine kindjes meenam. Volgens dat geloof hadden de *hupia's* eens in de bergen van Costa Rica gewoond, maar nu bewoonden ze de eilandjes voor de kust.

Manuel week terug terwijl hij mompelde en zich bekruste. 'Niet gewoon, die reuk,' zei hij. 'Het is de *hupia*.'

Bobbie stond op het punt om hem te bevelen weer aan het werk te gaan, toen de gewonde jongen zijn ogen opendeed en op de tafel overeind ging zitten. Manuel gaf een schreeuw van angst. De gewonde jongen kreunde en draaide zijn hoofd, hij keek naar links en naar rechts met grote, starende ogen, en toen begon hij opeens bloed op te geven. Tegelijk kreeg hij krampen, zijn lichaam trilde, en Bobbie wilde hem vastpakken, maar hij schokte van de tafel op de betonnen vloer. Weer braakte hij. Overal was bloed. Ed deed de deur open en zei: 'Wat is er verdomme aan de hand?' en toen hij het bloed zag keerde hij zich af met de hand voor zijn mond.

Bobbie greep naar een spatel om tussen de op elkaar geklemde kaken van de jongen te steken, maar terwijl ze dat deed wist ze dat het hopeloos was, en met een laatste krampachtige schok kwam hij tot rust en lag stil.

Ze boog zich om mond-op-mondbeademing toe te passen, maar Manuel greep haar heftig bij de schouder en trok haar achteruit. 'Nee,' zei hij. 'De *hupia* steekt over.'

'Manuel, in godsnaam...'

'Nee.' Hij keek haar fel aan. 'Nee. U begrijpt deze dingen niet.'

Bobbie keek naar het lichaam op de grond en besepte dat het niets uitmaakte; hij kon met geen mogelijkheid weer opgewekt worden. Manuel riep de mannen, die terugkwamen in het vertrek en het lijk meenamen. Ed verscheen; hij veegde zijn mond af met de rug van zijn hand en mompelde: 'U hebt beslist alles gedaan wat u kon,' en zij keek toe hoe de mannen het lijk wegbrachten, terug naar de helikopter, en die verhief zich donderend in de lucht.

'Het is beter zo,' zei Manuel.

Bobbie dacht aan de handen van de jongen. Ze waren overdekt geweest met wonden en schrammen, typerend voor verdedigingswonden. Ze was er absoluut zeker van dat hij niet gestorven was aan een bouwongeval; hij was aangevallen en had zijn handen opgestoken tegen zijn aanval. 'Van welk eiland zijn zij gekomen?' vroeg ze.

'Een eiland in de oceaan. Misschien honderdvijftig, tweehonderd kilometer van de kust.'

‘Een aardig eindje weg voor een vakantieverblijf,’ zei ze.

Manuel keek naar de helikopter. ‘Ik hoop dat ze nooit terugkomen.’ Nou, dacht ze, ze had in elk geval foto’s. Maar toen ze zich omkeerde naar de tafel, zag ze dat het fototoestel weg was.

Laat in de avond hield het eindelijk op met regenen. Alleen in haar slaapkamer achter de kliniek bladerde Bobbie door haar gehavende Spaanse zakwoordenboek. *Raptor*, had de jongen gezegd, en ondanks Manuels protesten dacht ze toch dat het een Spaans woord was. En ja, ze vond het in haar woordenboekje. Het betekende *rover* of *ontvoerder*.

Dat luchtte haar op. De inhoud van het woord lag verdacht dicht bij de betekenis van *hupia*. Ze deelde dat bijgeloof natuurlijk niet. En die handen waren niet verwond door een geest. Wat had de jongen haar proberen te zeggen?

Vanuit de andere kamer hoorde ze gekreun. Een van de dorpsvrouwen had ontsluitingsweeën, en Elena Morales, de plaatselijke vroedvrouw, zorgde voor haar. Bobbie ging het kliniekzaaltje in en wenkte Elena om even mee naar buiten te komen. ‘Elena...’

‘Sí, dokter?’

‘Weet jij wat een *raptor* is?’

Elena was grijs, zestig jaar, een sterke vrouw met een praktische, ernstige manier van doen. In de nacht, onder de sterren, fronste ze haar voorhoofd en zei: ‘Een *raptor*?’

‘Ja. Ken je dat woord?’

‘Sí,’ knikte Elena. ‘Het betekent... iemand die ’s nachts een kindje komt weghalen.’

‘Een kidnapper?’

‘Ja.’

‘Een *hupia*?’

Haar hele houding veranderde. ‘Zeg dat woord niet, dokter.’

‘Waarom niet?’

‘Praat nu niet over de *hupia*,’ zei Elena gedecideerd en knikte met haar hoofd in de richting van het gekreun van de vrouw met weeën. ‘Het is niet verstandig nu dat woord te zeggen.’

‘Maar een *raptor*, bijt en verwondt die zijn slachtoffers?’

‘Bijten en verwonden?’ vroeg Elena verbaasd. ‘Nee, dokter. Beslist niet. Een *raptor* is een man die een pasgeboren kindje steelt.’ Ze leek gehinderd door het gesprek en wilde er dolgraag een eind aan maken. Elena begon terug te lopen naar de kliniek. ‘Ik zal u roepen als ze klaar is, dokter. Nog een uur, denk ik, twee misschien.’

Bobbie keek naar de sterren en luisterde naar het vredige klotsen

van de branding. In de duisternis zag ze de donkere vormen van de vissersboten die buiten de oever waren verankerd. Het hele tafereel was zo stil, zo normaal, dat het haar dwaas leek over vampiers en geroofde kindjes te praten.

Bobbie ging terug naar haar kamer en herinnerde zich weer dat Manuel had beweerd dat het geen Spaans woord was. Uit nieuwsgierigheid keek ze in het Engelse woordenboekje, en tot haar verbazing vond ze daarin het woord ook:

raptor \ n <afgel. v. L. *raptor* rover, fr. *raptus*>; roofvogel.

BIJNA EEN PARADIJS

Mike Bowman floot opgewekt, terwijl hij in de landrover door het Biologisch Reservaat Cabo Blanco reed, aan de westkust van Costa Rica. Het was een prachtige julimorgen, en de weg die voor hem lag was indrukwekkend: dicht langs de rand van de rotsen, met uitzicht over het oerwoud en de blauwe oceaan. Volgens de reisgidsen van Cabo Blanco een onbedorven wildernis, bijna een paradijs. Nu hij het zag kreeg Bowman het gevoel dat de vakantie toch nog een succes werd.

Bowman, zesendertig jaar, projectontwikkelaar uit Dallas, was met zijn vrouw en dochter voor een vakantie van twee weken naar Costa Rica gekomen. De tocht was eigenlijk het idee van zijn vrouw geweest: wekenlang had Ellen zijn oren volgetoeterd over die prachtige nationale parken van Costa Rica, en hoe goed het voor Tina zou zijn om die te zien. Maar toen ze aankwamen bleek dat Ellen een afspraak had met een plastisch chirurg in San José. Dat was de eerste keer dat Bowman had gehoord van de uitstekende en goedkope plastische chirurgie in Costa Rica en van de luxueuze particuliere klinieken in San José.

Ze hadden natuurlijk een fikse ruzie gehad. En hij had korte metten gemaakt met die toestand van plastische chirurgie. Het was trouwens onzin, Ellen was pas dertig en ze was een mooie vrouw. Verdomme, ze was in haar laatste jaar aan de Rice reüniekoningin geweest, en dat was nog geen tien jaar geleden. Maar Ellen was een beetje onzeker en zorgelijk. En het scheen dat ze de afgelopen jaren vooral bezorgd was geweest over haar uiterlijk.

Dat ze haar schoonheid kwijt zou raken, en al het andere.

De landrover bonkte door een gat en spoot modder op. Ellen, die naast hem zat, zei: 'Mike, weet je zeker dat dit de goede weg is? We hebben in geen uren meer mensen gezien.'

'Een kwartier geleden was er nog een andere auto,' bracht hij haar in herinnering. 'Weet je nog? Die blauwe.'

'Die ging de andere kant op...'

'Liefste, je wilde een verlaten strand,' zei hij, 'en dat zal ik je bezorgen.'

Ellen schudde bedenkelijk haar hoofd. 'Ik hoop dat je het vindt.'

'Ja, pap, ik hoop dat je het vindt,' zei Christina vanaf de achterbank. Ze was acht.

‘Geloof maar dat ik het vind.’ Zwijgend reed hij een tijdje door. ‘Het is prachtig, hè? Kijk toch dat uitzicht. Het is prachtig.’

‘Best leuk,’ zei Tina.

Ellen greep naar haar poederdoos, bekeek zich in het spiegeltje en drukte onder haar ogen. Ze zuchtte en borg de poederdoos weg. De weg begon te dalen en Mike Bowman concentreerde zich op het rijden. Opeens schoot er een klein zwart ding over de weg en Tina riep: ‘Kijk! Kijk!’ Toen was het weg, het oerwoud in.

‘Wat was dat?’ vroeg Ellen. ‘Een aapje?’

‘Misschien een doodshoofdaapje,’ zei Bowman.

‘Telt dat mee?’ vroeg Tina en pakte haar potlood. Ze hield een lijst bij van alle dieren die ze op haar tocht had gezien, als schooltaak.

‘Ik weet het eigenlijk niet,’ zei Mike sceptisch.

Tina zocht de plaatjes in de gids op. ‘Ik denk niet dat het een doodshoofdaapje was,’ zei ze. ‘Ik denk dat het weer zo’n brulaap was.’ Op hun tocht hadden ze al diverse brulapen gezien. ‘Hé,’ zei ze, opgewekter. ‘Volgens dit boek worden de stranden van Cabo Blanco bezocht door allerlei wild, waaronder brulapen, bleekkopapen, drietengige luiaards en neusberen. Denk je, pap, dat we een drietengige luiaard zien?’

‘Absoluut.’

‘Echt?’

‘Kijk maar in de spiegel.’

‘Leuk hoor, pap.’

De weg helde door het oerwoud naar beneden, naar de zee.

Mike Bowman voelde zich, toen ze eindelijk op het strand kwamen, een held: een halve maan van wit zand, drie kilometer lang, volkomen verlaten. Hij parkeerde de landrover in de schaduw van de palmen die langs het strand stonden, en haalde de lunchpakketten uit de auto. Ellen deed haar badpak aan en zei: ‘Echt, ik weet niet hóé ik dat gewicht kwijt moet raken.’

‘Je ziet er geweldig uit, schat.’ In feite vond hij haar te mager, maar hij had geleerd daar zijn mond over te houden.

Tina rende al over het strand.

‘Vergeet niet dat je zonnebrand op moet,’ riep Ellen.

‘Straks,’ riep Tina over haar schouder. ‘Ik ga kijken of er een luiaard zit.’

Ellen Bowman keek het strand over, langs de bomen. ‘Denk je dat het veilig is voor haar?’

‘Schat, er is hier niemand, mijlen in de omtrek,’ zei Mike.

‘En slangen?’

‘O, in godsnaam,’ zei Mike Bowman. ‘Op een strand zitten geen slangen.’

‘Nou, het zou toch kunnen...’

‘Schat,’ zei hij kordaat, ‘slangen zijn koudbloedig. Het zijn reptielen. Ze kunnen hun lichaamstemperatuur niet regelen. Als er hier een slang kwam, werd hij geroosterd. Geloof me. Er zitten geen slangen op het strand.’ Hij zag zijn dochter over het strand hollen, een donker stipje op het witte zand. ‘Laat haar gaan. Laat haar genieten.’ Hij legde zijn arm om het middel van zijn vrouw.

Tina rende tot ze uitgeput was, en toen wierp ze zich neer op het zand en rolde opgetogen naar de rand van het water. De zee was warm en van een branding was nauwelijks sprake. Ze bleef een tijdje zitten om weer op adem te komen, en toen keek ze om naar haar ouders en de auto, om te zien hoe ver ze gelopen had.

Haar moeder zwaaide en wenkte dat ze terug moest komen. Tina zwaaide vrolijk terug en deed of ze het niet begreep. Tina wilde geen zonnebrand op. En ze wilde niet terug om moeder te horen praten over afvallen. Ze wilde hier blijven en misschien een luiaard zien. Tina had twee dagen tevoren in de dierentuin van San José een luiaard gezien. Hij leek net een figuur uit de Muppet Show en zag er ongevaarlijk uit. Hij kon in elk geval niet snel bewegen; ze kon er gemakkelijk voor weglopen.

Nu was moeder aan het roepen, en Tina besloot uit de zon te gaan zitten, weg bij het water, in de schaduw van de palmen. Op dit stuk van het strand hingen de palmen over een knoestige wirwar van mangrovewortels, die elke poging om in het achterland door te dringen belemmerden. Tina ging in het zand zitten en schopte naar de droge mangrovebladeren. Ze zag in het zand veel vogelsporen. Costa Rica was beroemd om zijn vogels. In de gids stond, dat er in Costa Rica drie keer zoveel vogels waren als in heel de Verenigde Staten en Canada samen.

Sommige drietenige vogelsporen in het zand waren klein, en zo vaag dat je ze nauwelijks zag. Andere sporen waren groot, en dieper in het zand gedrukt. Tina keek zomaar wat naar die sporen toen ze een getsjilp hoorde, gevolgd door een geritsel in het mangrovebos.

Tsjilpten luiaards? Tina dacht van niet, maar ze wist het niet zeker. Ze wachtte stilletjes, bewoog zich niet, hoorde opnieuw het geritsel, en zag ten slotte de bron van het geluid. Op een paar meter afstand kwam een hagedis tussen de mangrovewortels uit en keek naar haar.

Tina hield haar adem in. Een nieuw dier voor de lijst! De hagedis

stond rechtop op zijn achterpoten, hield zich in evenwicht met zijn zware staart, en staarde naar haar. De kleine voorpootjes liepen uit op hagedissenvingertjes die in de lucht wriemelden. De hagedis hield zijn kopje scheef en keek haar aan.

Tina vond hem aardig. Een soort grote salamander. Ze deed haar hand omhoog en wriemelde terug met haar vingers.

De hagedis werd niet bang. Hij kwam naar haar toe, rechtop, op zijn achterpoten. Hij was nauwelijks groter dan een kip, en net als bij een kip ging zijn kopje op en neer terwijl hij liep. Tina dacht dat het een leuk huisdiertje zou zijn.

Ze zag dat de hagedis drietenige sporen achterliet, die precies op vogelsporen leken. De hagedis kwam dichterbij. Ze bleef stil zitten, ze wilde het diertje geen schrik aanjagen. Het verbaasde haar dat het zo dichtbij kwam, maar toen dacht ze eraan dat dit een nationaal park was. Alle dieren in het park wisten wel dat ze beschermd werden. Deze hagedis was waarschijnlijk tam. Misschien dacht hij wel dat zij hem iets te eten zou geven. Jammer genoeg had ze niets bij zich. Langzaam stak Tina haar hand uit, geopend, om te laten zien dat ze geen eten had.

De hagedis bleef staan, hield zijn kopje scheef en tsjilpte.

‘Sorry,’ zei Tina. ‘Ik heb gewoon niks.’

En toen sprong de hagedis onverwachts op haar uitgestoken hand. Tina voelde zijn teentjes in de huid van haar hand drukken en ze voelde het verbazend gewicht van het lijf van het diertje, waardoor haar arm doorboog.

Toen klauterde de hagedis langs haar arm, naar haar gezicht.

‘Ik wilde maar dat ik haar kon zien,’ zei Ellen Bowman en knipperde tegen het zonlicht. ‘Meer niet. Alleen maar kon zien.’

‘Maak je maar geen zorgen,’ zei Mike, en neusde in het lunchpakket dat het hotel had verzorgd. Er was onsmakelijke gegrilde kip en een soort hartige koek. Niet dat Ellen er iets van wilde.

‘Denk je dat ze van het strand af is?’ vroeg Ellen.

‘Nee, schat, dat denk ik niet.’

‘Ik vind het hier zo eenzaam,’ zei Ellen.

‘Ik dacht dat je dat juist wilde,’ zei Mike Bowman.

‘Dat was ook zo.’

‘Nou, waar maak je je dan druk over?’

‘Ik wilde gewoon dat ik haar kon zien, verder niks,’ zei Ellen. Toen hoorden ze van over het strand, gedragen door de wind, de stem van hun dochter. Ze gilde.

PUNTARENAS

‘Ik denk dat het nu wel gaat,’ zei dokter Cruz, en liet de plastic klep van de zuurstoftent om Tina, die lag te slapen, neer. Mike Bowman zat naast het bed, dicht bij zijn dochter. Mike dacht dat dokter Cruz wel bekwaam zou zijn; hij sprak uitstekend Engels als gevolg van opleiding in ziekenhuizen in Londen en Baltimore. Dokter Cruz straalde kundigheid uit, en de Clínica Santa María, het moderne ziekenhuis van Puntarenas, was vlekkeloos en efficiënt.

Maar toch voelde Mike Bowman zich zenuwachtig. Het viel niet te ontkennen dat hun enige dochter ernstig ziek was, en ze waren ver van huis.

Toen Mike bij Tina was gekomen, was ze hysterisch aan ’t schreeuwen. Haar hele linkerarm zat onder het bloed en was overdekt met talloze kleine beten, zo groot als een duimnagel. Er zaten plekjes plakkerig schuim op haar arm, als schuimig speeksel.

Hij droeg haar over het strand terug. Vrijwel meteen begon haar arm rood te worden en op te zetten. De razende rit zou Mike niet vlug vergeten: de landrover met zijn vierwielaandrijving slipte en glibberde het modderige pad op, de heuvels in, terwijl zijn dochter schreeuwde van angst en pijn, en haar arm steeds dikker en roder werd. Lang voor ze bij de rand van het natuurpark kwamen, had de zwelling zich uitgebreid tot in haar hals, en toen kreeg Tina ademhalingsproblemen...

‘Komt het nu goed?’ zei Ellen en keek door de plastic zuurstoftent.

‘Ik denk van wel,’ zei dokter Cruz. ‘Ik heb haar nog een dosis steroïden gegeven, en ze ademt veel gemakkelijker. En u ziet dat het oedeem op haar arm aanzienlijk verminderd is.’

‘En die beten...’ zei Mike Bowman.

‘We hebben ze nog niet kunnen thuisbrengen,’ zei de dokter. ‘Ikzelf heb zulke beten nog nooit gezien. Maar u ziet dat ze verdwijnen. Het is nu al moeilijk ze te onderscheiden. Gelukkig heb ik foto’s gemaakt om het na te gaan. En ik heb haar arm schoongemaakt om een paar monsters te verzamelen van het plakkerige speeksel: één om hier te analyseren, een tweede om naar de laboratoria in San José te sturen, en het derde bewaren we ingevroren, voor het geval we het nodig hebben. Hebt u de tekening die ze gemaakt heeft?’

‘Ja,’ zei Mike Bowman. Hij reikte de dokter de schets aan die Tina

had gemaakt, als antwoord op de vragen van de opnamemensen.

‘Dit is het dier dat haar heeft gebeten?’ zei dokter Cruz en keek naar de afbeelding.

‘Ja,’ zei Mike Bowman. ‘Ze zei dat het een groene hagedis was, zo groot als een kip of een kraai.’

‘Van zo’n hagedis is mij niets bekend,’ zei de dokter. ‘Ze heeft hem getekend in een stand op zijn achterpoten...’

‘Dat klopt,’ zei Mike Bowman. ‘Ze zei dat hij op zijn achterpoten liep.’

Dokter Cruz trok zijn wenkbrauwen op. Hij keek nog even naar de tekening. ‘Ik ben niet deskundig. Ik heb dr. Guitierrez gevraagd langs te komen. Hij is hoofdonderzoeker bij de Reserva Biológica Carara, aan de andere kant van de baai. Misschien kan hij het dier voor ons identificeren.’

‘Is er niet iemand van Cabo Blanco?’ vroeg Bowman. ‘Daar werd ze gebeten.’

‘Jammer genoeg niet,’ zei dokter Cruz. ‘Cabo Blanco heeft geen vaste bezetting, en een tijdje hebben ze het zonder onderzoeker gesteld. Jullie waren waarschijnlijk de eersten in maanden, die over dat strand liepen. Maar u zult zien dat dr. Guitierrez er meer van weet.’

Dr. Guitierrez bleek een man met een baard en een korte kaki broek en een kaki hemd. Tot hun verrassing was het een Amerikaan. Hij werd aan Bowman en zijn vrouw voorgesteld en hij zei met een licht zuidelijk accent: ‘Meneer en mevrouw Bowman, hoe gaat het, leuk u te ontmoeten,’ en legde toen uit dat hij een veldbioloog afkomstig van Yale was die de afgelopen vijf jaar in Costa Rica had gewerkt. Marty Guitierrez bekeek Tina grondig, tilde voorzichtig haar arm op, tuurde met een lampje heel goed naar alle beten, en mat ze toen op met een zakliniaaltje. Na een tijdje liep Guitierrez weg en knikte voor zich uit, alsof hij iets begrepen had. Toen bestudeerde hij de polaroidfoto’s en stelde verschillende vragen over het speksel, waarvan Cruz zei dat er in het lab nog proeven mee werden gedaan.

Ten slotte wendde hij zich tot Mike Bowman en zijn vrouw, die gespannen afwachtten. ‘Ik denk dat Tina weer helemaal beter wordt. Maar een paar dingen moeten nog opgehelderd worden,’ zei hij, terwijl hij in net handschrift aantekeningen maakte. ‘Uw dochter zegt dat ze gebeten werd door een groene hagedis, ongeveer dertig centimeter hoog, die uit het mangrovemoeras rechtop het strand op kwam lopen?’

‘Dat klopt, ja.’

‘En maakte die hagedis een of ander soort geluid?’

‘Tina zei dat hij tsjilpte, of piepte.’

‘Als een muis, zou u zeggen?’

‘Ja.’

‘Nou,’ zei dr. Guitierrez, ‘ik ken die hagedis.’ Hij legde uit, dat van de zesduizend soorten hagedissen op de wereld er niet meer dan een stuk of tien rechtop liepen. Van die soorten kwamen er in Latijns-Amerika maar vier voor. En naar de kleur te oordelen, kon die hagedis tot een van die vier soorten behoren. ‘Ik ben ervan overtuigd dat het een *Basiliscus amoratus* was, een gestreepte boomhagedis die hier in Costa Rica voorkomt en ook in Honduras. Als ze op hun achterpoten staan, zijn ze soms dertig centimeter groot.’

‘Zijn ze giftig?’

‘Nee, meneer Bowman. Absoluut niet.’ Guitierrez legde uit dat het zwellen van Tina’s arm een allergische reactie was. ‘Volgens de literatuur is veertien procent van de mensen sterk allergisch voor reptielen,’ zei hij, ‘en uw dochter schijnt tot die groep te horen.’

‘Ze schreeuwde, ze zei dat het zo’n pijn deed.’

‘Dat wil ik geloven,’ zei Guitierrez. ‘Reptielenspeeksel bevat serotonine, dat hevige pijn veroorzaakt.’ Hij wendde zich tot Cruz. ‘Ging haar bloeddruk omlaag met antihistaminen?’

‘Ja,’ zei Cruz. ‘Meteen.’

‘Serotonine,’ zei Guitierrez. ‘Absoluut.’

Ellen Bowman was nog steeds niet gerust. ‘Maar waarom zou een hagedis haar bijten?’

‘Hagedissenbeten komen veel voor,’ zei Guitierrez. ‘Verzorgers in dierentuinen krijgen voortdurend beten. En laatst hoorde ik dat in Amaloya, ongeveer honderd kilometer van waar u was, een hagedis een kindje had gebeten in haar wiegje. Beten komen dus voor. Ik weet niet waarom uw dochter zovél beten had. Wat was ze aan ’t doen?’

‘Niets. Ze zei dat ze heel stil zat, omdat ze hem niet aan ’t schrikken wilde maken.’

‘Zat heel stil,’ zei Guitierrez en fronste zijn voorhoofd. Hij schudde zijn hoofd. ‘Nou ja. Ik denk dat we niet precies kunnen zeggen wat er gebeurd is. Wilde dieren zijn onberekenbaar.’

‘En dat schuimende speeksel op haar arm?’ vroeg Ellen. ‘Ik denk steeds maar aan hondsdolheid...’

‘Nee, nee,’ zei dr. Guitierrez. ‘Een reptiel kan geen drager zijn van hondsdolheid, mevrouw Bowman. Uw dochter heeft geleden aan een allergische reactie op de beet van een boomhagedis. Dat is alles.’

Mike Bowman liet Guitierrez vervolgens de tekening zien die Tina gemaakt had. Guitierrez knikte. ‘Ik kan in die tekening een boom-

hagedis herkennen,' zei hij. 'Een paar details kloppen niet, natuurlijk. De hals is veel te lang, en ze heeft de achterpoten getekend met drie tenen in plaats van vijf. De staart is te dik en te hoog opgeheven. Maar verder is het een volkomen acceptabele hagedis van de onderhavige soort.'

'Maar Tina zei nadrukkelijk dat de hals lang was,' hield Ellen Bowman aan. 'En ze zei dat er drie tenen aan de poten zaten.'

'Tina is heel opmerkzaam,' zei Mike Bowman.

'O, dat zal zeker,' zei Guitierrez met een glimlach. 'Maar toch denk ik dat uw dochter gebeten is door een gewone *amoratus*-boomhagedis, en een zware herpetologische reactie vertoont. De normale duur bij medicatie is twaalf uur. Morgenvroeg is ze weer kiplekker.'

In het moderne laboratorium in het souterrain van de Clínica Santa María kregen ze bericht dat dr. Guitierrez het dier dat het Amerikaanse kind gebeten had, had geïdentificeerd als een onschuldige boomhagedis. Meteen werd de analyse van het speeksel gestaakt, al waren bij een voorafgaande fractionering diverse proteïnen met een uitzonderlijk hoog molecuulgewicht aan het licht gekomen, waarvan de biologische werking onbekend was. Maar de nachtlaborant had het druk en zette de speekselmonsters op de wachtplank in de koelkast.

De volgende morgen controleerde de daglaborant de wachtplank op namen van ontslagen patiënten. Toen hij zag dat BOWMAN, CHRISTINA L. die morgen ontslagen zou worden, haalde hij de speekselmonsters weg. Op het laatste moment merkte hij dat er aan één monster een rood stickertje zat, wat betekende dat het naar het universiteitslab in San José gestuurd moest worden. Hij pakte het proefbuisje uit de afvalbak en stuurde het op.

'Toe dan. Bedank dokter Cruz,' zei Ellen Bowman en duwde Tina naar voren.

'Bedankt, dokter Cruz,' zei Tina. 'Ik voel me nu veel beter.' Ze stak haar arm uit en gaf de dokter een hand. Toen zei ze: 'U hebt een ander overhemd aan.'

Een ogenblik stond dokter Cruz met zijn mond vol tanden; toen glimlachte hij. 'Dat klopt, Tina. Als ik een hele nacht in het ziekenhuis werk, trek ik 's morgens een schoon overhemd aan.'

'Maar geen andere stropdas?'

'Nee, alleen een ander overhemd.'

Ellen Bowman zei: 'Mike zei al dat ze opmerkzaam was.'

'O, beslist.' Dokter Cruz glimlachte en schudde plechtig de hand

van het meisje. ‘Veel plezier nog, Tina, de rest van je vakantie in Costa Rica.’

‘Dank u.’

Het gezinnetje stond op het punt te vertrekken toen dokter Cruz zei: ‘O Tina, herinner je je die hagedis die je gebeten heeft?’

‘Mm.’

‘Herinner je je zijn pootjes?’

‘Mm.’

‘Had hij tenen?’

‘Ja.’

‘Hoeveel tenen?’

‘Drie,’ zei ze.

‘Hoe weet je dat?’

‘Omdat ik keek,’ zei ze. ‘Trouwens, alle vogels op het strand maken sporen in het zand met drie tenen, zó.’ Ze stak haar hand op met de middelste drie vingers wijd gespreid. ‘En de hagedis maakte ook zulke sporen in het zand.’

‘De hagedis maakte sporen als die van een vogel?’

‘Mm,’ zei Tina. ‘Hij liep ook als een vogel. Hij deed zó met zijn kop, op en neer.’ Ze deed een paar stappen terwijl ze met haar hoofd knikte.

Toen ze weg waren, besloot dokter Cruz om Guitierrez op de hoogte te stellen van dit gesprek op de biologische post.

‘Ik moet bekennen dat het verhaal van dat meisje raadsels oproept,’ zei Guitierrez. ‘Ik heb zelf een en ander nagetrokken. Ik ben er niet meer zo zeker van dat ze gebeten is door een boomhagedis. In het geheel niet zeker.’

‘Wat kan het dan geweest zijn?’

‘Nou,’ zei Guitierrez, ‘laten we niet gaan raden. Overigens, heb je in het ziekenhuis van andere hagedissenbeten gehoord?’

‘Nee, waarom?’

‘Als dat zo is, laat het me dan weten, vriend.’